

Brüssel, 17. november 2017
(OR. en)

14256/17

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0393 (COD)

CODEC 1792
STATIS 77
REGIO 110
PE 87

KIRJALIK TEAVE

Saatja: Nõukogu peasekretariaat
Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu

Teema: Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1059/2003 territoriaalsete tüpoloogiate (Tercet) osas

- Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 13.–16. november 2017)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlike kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel, vältides seega vajadust teise lugemise ja lepitusmenetluse järele.

Seoses sellega esitas raportöör Iskra MIHAYLOVA (ALDE, BG) regionaalarengukomisjoni nimel ühe kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek 1) määruse ettepaneku muutmiseks. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

II. HÄÄLETAMINE

Täiskogu võttis 14. novembril 2017 toimunud hääletusel vastu kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek 1) määruse ettepaneku muutmiseks.

Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud komisjoni ettepanekusse muudatusettepanekutega tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

Territoriaalsed tüpoloogiad *I**

Euroopa Parlamendi 14. novembri 2017. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1059/2003 territoriaalsete tüpoloogiate (Tercet) osas (COM(2016)0788 – C8-0516/2016 – 2016/0393(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0788),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 338 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0516/2016),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 29. märtsi 2017. aasta arvamust,³
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 13. juuli 2017. aasta arvamust⁴,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 kohaselt heaks kiidetud esialgset kokkulepet, ja nõukogu esindaja poolt 4. oktoobri 2017. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit (A8-0231/2017),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

³ ELT C 209, 30.6.2017, lk 71.

⁴ ELT C 342, 12.10.2017, lk 74.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 14. novembril 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1059/2003 territoriaalsete tüpoloogiate (Tercet) osas

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 338 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁵,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁶,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁷

⁵ ELT C 209, 30.6.2017, lk 71.

⁶ ELT C 342, 12.10.2017, lk 74.

⁷ Euroopa Parlamendi 14. novembri 2017. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1059/2003⁸ on kehtestatud ühine territoriaalüksuste statistiline liigitus (*Nomenclature of territorial units for statistics*, edaspidi NUTS), et võimaldada ühtlase piirkondliku statistika kogumist, koostamist ja levitamist Euroopa Liidus.
- (2) **Komisjon on** koostöös Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooniga määratlenud hulga **põhilisi ja kõige asjakohasemaid** territoriaalseid tüpoloogiaid, mille abil liigitada määrusega (EÜ) nr 1059/2003 loodud statistilisi üksusi.
- (3) Euroopa statistikasüsteemis juba kasutatakse neid tüpoloogiaid, eeskätt linnastumise määra **■**, mis sisaldab „linnade“ määratlust.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

- (4) Tüpoloogiad tuleb kodifitseerida, et oleks võimalik kehtestada territooriumide liikide üheselt mõistetavad määratlused ja tingimused, mis tagaks nende ühtlase ja läbipaistva kohaldamise ning tüpoloogiate stabiilsuse, *et toetada* Euroopa statistika koostamist ja levitamist. *Need statistilised tüpoloogiad ei piira konkreetsete liidu poliitikavaldkondade kindlaksmääramist.*
- (5) Selleks, et arvutada territooriumide liigid ja määrata need asjaomastele piirkondadele ja aladele, tuleks kasutada statistilise ruutvõrgu süsteemi, sest territooriumide liigid põhinevad rahvastiku jaotusel ja tihedusel ühe ruutkilomeetri suuruses võrguruudus.
- (6) Selgemaks tuleks muuta ka mitmeid haldusüksuste vähemolulisi aspekte, et lihtsustada terminoloogiat ja haldusüksuste nimekirjade liikmesriikidest komisjonile (Eurostatile) toimetamise mehhanisme.

- (7) Selleks, et kohaneda liikmesriikides toimuva arenguga, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte määruse (EÜ) nr 1059/2003 I lisas esitatud NUTS liigituse, II lisas esitatud olemasolevate haldusüksuste loetelu ja III lisas esitatud haldusüksuste loetelu muutmiseks **vastavalt liikmesriikide edastatud teabele**. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

⁹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (8) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused territooriumide tüpoloogiate kohaldamise ning aeGRIDade suhtes, mille liikmesriigid peavad komisjonile esitama NUTS liigituse muutmise korral. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹⁰.
- (9) ***Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt ühtlustada piirkondlikku liigitust, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.***
- (10) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1059/2003 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1059/2003 muudetakse järgmiselt.

1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesolevas määruses kehtestatakse ühine territoriaalüksuste statistiline liigitus (NUTS), et võimaldada *Euroopa* piirkondliku statistika kogumist, koostamist ja levitamist liidu eri territoriaalsetel tasanditel.
2. NUTS liigitus on sätestatud I lisas.
3. Artiklis 4 osutatud haldusüksused täiendavad NUTS liigitust.
4. Artiklis 4a osutatud statistilised ruutvõrgud täiendavad NUTS liigitust. Nende statistiliste ruutvõrkude abil arvutatakse rahvastikupõhised territooriumide tüpoloogiad.
5. Artiklis 4b osutatud liidu territooriumide tüpoloogiad täiendavad NUTS liigitust territoriaalüksuste liikide määramisega.“

2) Artikli 2 lõige 5 jäetakse välja.

3) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Olemasolevad haldusüksused, mida NUTS liigituses kasutatakse, on sätestatud II lisas. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 7a vastu delegeeritud õigusakte, et muuta II lisa lähtuvalt **■** muutustest ***haldusüksustes, millest asjaomane liikmesriik on artikli 5 lõike 1 kohaselt teatanud.***“;

b) lõike 5 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Teatavate mittehalduslike üksuste puhul võidakse siiski teha erand nendest piirmääradest eriliste geograafiliste, sotsiaal-majanduslike, ajalooliste, kultuuriliste või keskkonnaolude tõttu, eeskätt saartel ja äärepoolseimatel aladel.“

4) Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4

Haldusüksused

1. Igas liikmesriigis jagatakse NUTS 3. tasand haldusüksustega veel üheks või kaheks territoriaalsete üksuste tasandiks. Vähemalt üks haldusüksuste tasand peab olema artikli 3 lõikes 1 määratletud ja III lisas esitatud haldusüksus. Komisjonil on õigus võtta koosõlas artikliga 7a vastu delegeeritud õigusakte, et muuta III lisas esitatud haldusüksuste nimekirja lähtuvalt **■** muutustest ***haldusüksustes, millest asjaomane liikmesriik on artikli 5 lõike 1 kohaselt teatanud.***
2. Iga aasta esimese kuue kuu jooksul edastavad liikmesriigid komisjonile (Eurostatile) eelmise aasta 31. detsembri seisuga kajastava haldusüksuste nimekirja, kus on märgitud kõik muutused ja see, millise NUTS 3. tasandi piirkonna juurde haldusüksus kuulub. Teabe edastamiseks kasutavad nad komisjoni (Eurostati) nõutavat elektroonilist vormingut.

3. Komisjon (Eurostat) avaldab haldusüksuste nimekirja oma veebilehe spetsiaalses alajaotises hiljemalt iga aasta 31. detsembriks.“

5) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 4a

Statistilised ruutvõrgud

Komisjon (Eurostat) haldab liidu tasandi statistiliste ruutvõrkude süsteemi ja avaldab selle oma veebilehel spetsiaalses alajaotises. Statistilised ruutvõrgud peavad vastama komisjoni määruses (EL) nr 1089/2010¹¹ sätestatud spetsifikatsioonidele.

Artikkel 4b

Liidu territooriumide tüpoloogiad

1. Komisjon (Eurostat) haldab liidu tüpoloogiad, mis koosnevad NUTS liigituse, haldusüksuste ja ruutvõrkude tasandi territoriaalüksustest, ja avaldab need oma veebilehel spetsiaalses alajaotises.

¹¹ Komisjoni 23. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1089/2010, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/2/EÜ seoses ruumiandmekogumite ja -teenuste ristkasutatavusega (ELT L 323, 8.12.2010, lk 11).

2. Ruutvõrkudel põhinev tüpoloogia kehtestatakse 1 km² suuruse võrguruudu täpsusega järgmiselt:
 - „linnakeskused“,
 - „linnaklastrid“,
 - „maapiirkondade võrguruudud“.
3. Haldusüksuste tasandil kehtestatakse järgmised tüpoloogiad:
 - a) linnastumise määr (DEGURBA):
 - „linnapiirkonnad“:
 - „linnad“ või „tiheasustusega alad“,
 - „väikelinnad ja eeslinnad“ või „keskmise asustustihedusega alad“,
 - „maapiirkonnad“ või „hõreasustusega alad“;
 - b) funktsionaalsed linnapiirkonnad:
 - „linnad“ ja nende „tölkäimispiirkonnad“;

c) mereäärsed alad:

- „mereäärsed alad“,
- „muud kui mereäärsed alad“.

Kui liikmesriigis on haldusüksuste tasandeid rohkem kui üks, konsulteerib komisjon (Eurostat) liikmesriigiga, et määrata kindlaks haldusüksuse haldustase, mida kasutatakse tüpoloogiate määramiseks.

4. NUTS 3. tasandil kehtestatakse järgmised tüpoloogiad ja märgendid:

a) linna-maa tüpoloogia:

- „peamiselt linnapiirkonnad“,
- „vahepealsed piirkonnad“,
- „peamiselt maapiirkonnad“;

b) suurlinnatüpoloogia:

- „suurlinnapiirkonnad“,
- „muud kui suurlinnapiirkonnad“;

c) mereäärsete piirkondade tüpologia:

- „mereäärsed piirkonnad“,
- „muud kui mereäärsed piirkonnad“.

5. Komisjon sätestab rakendusaktidega ühetaolised tingimused nende tüpoloogiate ühtlaseks kohaldamiseks liidu tasandil. ***Tingimustes kirjeldatakse meetodit, mille kohaselt määratakse konkreetsete haldusüksuste ja NUTS 3. tasandi piirkondade tüpoloogiad. Ühetaoliste tingimuste kohaldamisel võtab komisjon arvesse geograafilisi, sotsiaal-majanduslikke, ajaloolisi, kultuurilisi ja keskkonnaolusid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 7 osutatud kontrollimenetlusega.***

6) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. I lisas sätestatud NUTS liigituse muudatused võetakse vastu artiklis 3 sätestatud kriteeriumide põhjal kalendriaasta teises pooles kõige varem iga kolme aasta järel. Kui liikmesriigi asjaomases haldusstruktuuris toimuvad olulised ümberkorraldused, võib selliseid NUTS liigituse muudatusi vastu võtta ka lühemate ajavahemike järel.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 7a vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud NUTS liigitust lähtuvalt muutustest *territoriaalüksustes, millest asjaomane liikmesriik on käesoleva artikli lõike 1 kohaselt teatanud*. Alates kõnealuse delegeeritud õigusakti vastuvõtmisele järgneva teise aasta 1. jaanuarist põhinevad piirkondlikud andmed, mida liikmesriigid komisjonile (Eurostatile) saadavad, muudetud NUTS liigitusel.“;

b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Juhul kui komisjon võtab vastu lõikes 4 osutatud delegeeritud õigusakti, edastab asjaomane liikmesriik komisjonile (Eurostatile) uueks piirkondlikuks jaotuseks vajalikud aegread juba edastatud andmete asendamiseks. Asjaomane liikmesriik edastab need aegread hiljemalt delegeeritud õigusakti vastuvõtmisele järgneva neljanda aasta 1. jaanuariks.

Komisjon sätestab rakendusaktides aegride ja nende pikkuse ühetaolised tingimused, võttes arvesse nende esitamise teostatavust. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 7 osutatud kontrollimenetlusega.“

7) Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 7

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa statistikasüsteemi komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.“

8) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 7a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 3 lõikes 4, artikli 4 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile **viieks aastaks** alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. ***Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.***

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõikes 4, artikli 4 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 4 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 3 lõike 4, artikli 4 lõike 1 ja artikli 5 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

9) Artikkel 8 jäetakse välja.

10) **III lisa pealkiri asendatakse järgmisega:**

„Haldusüksused“.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja